

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi korkoa vastaavasta
korotuksesta verotuksessa annetun lain kumoamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annettu laki. Lain perusteella veronpalautuksille ja kannossa maksettaville yli 3 000 markan suuruisille veroille lasketusta 7,5 prosentin suuruisesta korotuksesta luovuttaisiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Korkoa vastaavaa korotusta ei laskettaisi vuodelta 1993 eikä sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella palautettavalle tai maksettavalle verolle.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annettu laki (1251/90) tuli voimaan vuoden 1991 alusta. Edelliseltä vuodelta toimitettavaan verotukseen oli sovellettu yksivuotista vuodelta 1990 toimitettavan verotuksen perusteella maksettavien palautusten ja kannossa maksettavan lopullisen veron korottamisesta annettua lakia (1122/89).

Nykyisen lain mukaan kannossa maksettavalle jäännösverolle samoin kuin veronpalautukselle suoritetaan 7,5 prosentin suuruinen korotus. Kannettava määrä peritään korotettuna kuitenkin vain siltä osin kuin se ylittää 3 000 markkaa. Rajoitusta on pidetty tarpeellisenä, koska ennakonpidätyksen alaista tuloa saavien verovelvollisten ei ole aina mahdollista vaikuttaa pidätyksensä määrään.

Korotukseen on sovellettu veroa ja veron ennakkoa koskevia säännöksiä, joten korotus ei muodostu verovelvolliselle veronalaiseksi tuloksi eikä se ole verotuksessa vähennyskelpoinen meno.

Lain säätäminen katsottiin aikanaan tarpeelliseksi, koska veron perimisestä nimellisen määräisenä oli ollut seurauksena, että sellainen verovelvollinen, joka saattoi vaikuttaa ennak-

koveronsa määrään, pyrki jättämään sen riittämättömäksi verrattuna lopulliseen veroon. Veroluoton korottomuus on edullinen rahoitusvaihtoehto esimerkiksi ennakonkannon alaista elinkeino- tai maatilatalouden tuloa saaville.

Ennakkoperintäjärjestelmään liitettiin korkoa vastaavasta korotuksesta annetun lain säätämisen yhteydessä myös mahdollisuus ennakon täydentämiseen oma-aloitteisesti, joten korotukselta on voinut ennakkonsa täydentämällä välttyä.

Valtioneuvosto teki 14 päivänä lokakuuta 1992 periaatepäätöksen toimenpiteistä julkisen talouden tasapainottamiseksi. Eräänä toimenpiteenä päätettiin, että vuosina 1993—1995 ennakkoperinnän yhteydessä kannetaan tulotason mukaan portaittain nouseva ylimääräinen ennakkovero. Samassa yhteydessä päätettiin myös, että korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa luovutaan. Ylimääräinen ennakko palautetaan kultakin vuodelta toimitettavan lopullisen verotuksen yhteydessä siltä osin kuin se ei tule käytetyksi kunkin verovelvollisen lopullisen veron hyväksi.

Luopuminen pelkästään ylimääräiselle ennakolle maksettavasta korotuksesta edellyttäisi tämän erän erottamista muusta ennakkoperin-

nästä, mikä monimutkaistaisi menettelyä. Korkotekijä tulee voimassa olevien säännösten nojalla muutoinkin vain vaillinaisesti huomioon otetuksi, koska korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annettu laki on soveltamisalaltaan suppea. Korotusta ei lasketa kuten korkoa suhteessa ajan kulumiseen, eikä laki koske esimerkiksi eri verosuoritusten varsinaisia viivästymisiä. Niihin liittyy veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa (145/76) tarkoitettuja seuraamuksia. Korkotekijä ei liity myöskään muutoksenhakuun kattavasti eikä enakkoperintään työnantajasuoritusten osalta. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annettu laki kumottaisiin siten, ettei korotusta maksettaisi palautettavalle eikä kannossa maksettavalle määrälle vuodelta 1993 toimitettavasta verotuksesta alkaen.

Koska korkotekijän tulisi kuitenkin liittyä nykyaikaiseen vero- ja enakkoperintäjärjestelmään, olisi asia otettava uuteen kattavaan tarkasteluun. Tällöin voitaisiin uudelleen arvioida myös viivästysseuraamusten vaikutuksia. Tavoitteena on, että korkotekijä voitaisiin liittää uusin perustein vero- ja enakkoperintäjärjestelmään viimeistään siinä vaiheessa, jolloin voidaan siirtää yksilölliseen verotuksen valmistamiseen.

2. Esityksen vaikutukset

Taloudellisen tilanteen johdosta ja kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen pääomatulon ja yritysverotuksen uudistamisen seurauksena on kannossa maksettavien ja palautettavien vero-

jen määrän arviointi vuotta 1993 silmällä pitäen tavallista hankalampaa. Ylimääräisen enakkoveron kertymäksi on arvioitu noin 1 500 miljoonaa markkaa vuodelta 1993. Ylimääräistä enakkoa kannetaan yli 100 000 markan tulotasosta alkaen, ja sitä maksaisi noin 1,1 miljoonaa verovelvollista.

Verohallitus on lakiehdotuksen luonnoksesta antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota kuluvan vuoden alussa toteutettuun verotuksen laajaan uudistukseen ja sen vaatimiin ATK-järjestelmän huomattaviin muutoksiin. Koska käsittelyprosesseja monimutkaistavia muita ratkaisuja tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää verovuoden 1993 verotuksen ajallaan valmistumisen varmistamiseksi, on korkoa vastaavasta korotuksesta luopuminen tarkoituksenmukaista.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Korkoa vastaavaa korotusta ei suoritettaisi enää kuluvalta vuodelta toimitettavan verotuksen perusteella kannettaviin tai palautettaviin määriin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa joulukuun 28 päivänä 1990 annettu laki (1251/90).

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1993 toimitettavan verotuksen perusteella palautettaviin ja kannossa maksettaviin veroihin.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1993.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

